

GENA NTHERD 11

21

PRE
Mie
Lwo
ados
mu
Polsk
ka pocztowa 4 z
50 gr., zagranicą
miesięcznie 6
50 gr.

Dla urzędników
państw. i nau-
czycieli miesię-
cznie 3 zł. 50gr.

Praków

Biblioteka Jagiellońska

ER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 18
Telefon redakcji
10,
w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.
Redaktor naczelny
przyjmuje: od
1-2 w południe.
P. K. O. Nr.
153.215.

Eksport węgla polskiego.

Lwów, 29 sierpnia.

Nowy okres w eksporcie węgla polskiego, datuje się od czerwca 1925 roku, kiedy to Niemcy, opierając się na formalnym postanowieniu Polsko - niemieckiej konwencji genewskiej, gwarantującej z mocy Traktatu Wersalskiego wywóz węgla z głównego ośrodka polskiej produkcji węglowej, a mianowicie z Górnego Śląska, na terytorjum Rzeszy, wymówiły z dniem 15-tym czerwca 1925 roku ów ustalony modus vivendi i poprostu zamknęły granicę swoją dla przywozu węgla polskiego.

Ze strony Niemiec był to akt presji, związany z toczącymi się już podówczas rokowaniami w sprawie zawarcia traktatu handlowego z Polską. Skutek tego aktu był ten, że stosunki handlowe między Polską a Niemcami zostały wogóle prawie całkowicie zerwane i nastąpił stan wojny gospodarczej między oboma państwami, stan, który formalnie, acz znacznie skorygowany przez życie, trwa do dzisiejszego dnia.

W pierwszej połowie 1925 roku, przeciętny miesięczny wywóz węgla z Polski wynosił 776 tysięcy ton, z czego na Niemcy przypadało 451 tysięcy ton. W lipcu 1925 roku, rynek niemiecki zostaje całkowicie dla węgla polskiego zamknięty, a wywóz węgla z Polski wykazuje w tym miesiącu 457 tysięcy ton. — A więc absolutny spadek wywozu był widoczny, jednakże już rozpoczęła się penetracja węgla polskiego na nowe rynki zbytu.

Pierwszy krok był zrobiony. — Przy nieprzerwanej poprawie w miesiącu na miesiąc już w listopadzie 1925 roku, wywóz węgla z Polski wykazał się w ilości 689 tysięcy ton, a więc zwiększył się w porównaniu z pierwszym półroczem 1925 roku o przeszło 100 procent, jeśli chodzi o rynki pozaniemieckie, a nawet w porównaniu z całym eksportem pierwszego półrocza 1925 roku, wykazał już tylko nieznaczne stosunkowo odchylenie in minus.

W ten sposób Polska na całej linii wygrała stawkę, jaką postawiły Niemcy w czerwcu 1925 roku, licząc na zupełne załamanie eksportu węgla polskiego. Na poziomie mniej więcej 700.000 ton miesięcznie zdołała Polska utrzymać swój eksport węgla i w ciągu następujących miesięcy. W czerwcu roku bieżącego, następuje jednak stanowczy zwrot ku dalszej poprawie, a wytworzył go przeciągający się strajk w angielskim przemyśle węglowym. W Europie zaczyna się odczuwać

OSTRZEŻENIE!

Znak towarowy LUX został zarejestrowany w Polsce w Urzędzie Patentowym dn. 3-go marca 1926 r. za Nr. 11.746 dla firmy Lever Brothers Limited, Port Sunlight, Anglja, na zwykłe mydła, środki do bielienia, farbę do bielizny i inne środki do prania, tudzież chemikalja do celów medycznych i farmaceutycznych, i firma ta ostrzega, że będzie wszelkie rozpowszechnianie lub też przechowanie na sprzedaż wyrobu jakichkolwiek innych firm pod wyżej wspomnianą marką LUX poza firmą Lever Brothers Limited, Port Sunlight, Anglja, ścigać cywilnie i karnie.

2546

Marszałek Piłsudski mianowany Generalnym Inspektorem Armji.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 28 sierpnia. W dniu dzisiejszym P. Prezydent Rzplitej podpisał nominację Mar-
szałka Józefa Piłsudskiego na stanowisko Generalnego Inspektora Armji.

Organizacja Gen. Insp. Armji.

Generałowie Romer i Rydz-Śmigły komendantami grup.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 28 sierpnia. Wszyscy inspektorowie armji zostaną podzieleni na 2 grupy: zachodnią, którą będzie dowodził generał

głód węglowy, który w bezpośredni wprost sposób odbija się na eksporcie węgla z Polski. Kopalnie zaczynają pracować całą siłą pary. Koleje wyteżają wszystkie swe siły, by węgiel przewieźć do portów przeładunkowych. Port gdański podciągnięty zostaje do poziomu maximum swej wydajności. Budujący się port w Gdyni robi, co może, aby podoląć zwiększonym wymaganiom. — Porty w Hamburgu i Szczecinie wprężnięte też zostają do akcji eksportu węgla z Polski — ba nawet port w Królewcu, który nigdy węgla nie eksportował, staje do szeregu.

A skutki? Rzeczywiście imponujące. Wywóz węgla z Polski w czerwcu r. b. podskoczył do 1,395.000 ton, wchodząc na nowe, i alimentując w wyższym jeszcze stopniu zdobyte już urzędnie rynki zbytu. Ale na tem nie koniec. Wysilek nie tylko nie zostaje przzerwany, lecz przeciwnie, w miarę sił i możliwości, zostaje spotęgowany. I wyniki znowu znakomite. W lipcu r. b. wywóz węgla polskiego dochodzi do nieotworzonej nigdy cyfry 1,835.000 ton. Po uwzględnieniu zaś spożycia krajowego, produkcja węgla w Polsce

w lipcu r. b. wyraża się w sumie 2.5 milj. ton, co odpowiada już produkcji przedwojennej.

Tak to niespodziewane zrzucenie losu w postaci strajku w angielskim przemyśle węglowym, wyzyskane należyte przez inicjatywę i energję Rządu, oraz czynników gospodarczych Polski, wpłynęło na zdecydowaną poprawę w polskim przemyśle węglowym i w eksporcie węgla polskiego. I nie tylko w samym przemyśle węglowym, bo w ślad za ożywieniem tej podstawowej gałęzi produkcji, poszło ogólne ożywienie życia gospodarczego, bo czynne saldo bilansu handlowego Polski, wyraziło się w lipcu sumą przeszło 100 milionów złotych, bo — jednym słowem — w całym położeniu gospodarczym i finansowym Polski, uwydatniło się wyraźne odprężenie.

Taki jest stan teraźniejszy. Ale trzeba też myśleć o przyszłości. — Miarodajne czynniki polskie, pracować powinny już teraz gorliwie nad tem, aby obecne konjunktury wywozowe dla węgla stały się w miarę możności: trwałą zdobyczą polskiego gospodarstwa społecznego.

O ROZSZERZENIE KOMPETENCJI N. I. K. P.

Warszawa. (Tel. wł.).

W Ionie Rządu dyskutowana jest obecnie sprawa rozszerzenia kompetencji Najwyż. Izby Kontroli Państwa. Prawdopodobnie z początkiem przyszłego miesiąca sprawa będzie posunięta naprzód przez złożenie opracowanego z udziałem czynników autorytatywnych projektu zmian w kompetencji N. I. K., tak, aby nowomianowany prezes tej instytucji mógł przystąpić odrazu do reorganizacji prac tego urzędu.

MIANOWANIE NOWYCH GENERALÓW.

Warszawa, 28. 8. (AW). W czasie najbliższym przewiduje się szereg przesunięć na etatach generalskich. Z powodu mianowania szeregu pułkowników generałami, część generałów przejdzie w stan spoczynku ze względu na wysługę lat.

OTWARCIE ZJAZDU KATOLICKIEGO.

Warszawa, 28. 8. (AW). Dnia 28 b. m. rozpoczęły się misją św. uroczystości 3-dniowego Ogólnopolskiego Zjazdu Katolickiego. Zjazd otworzył prezes komitetu, p. Ksawery Glinka, w obecności ministra Młodzianowskiego i wiceministrów Knolla i Siemickiego, biskupa ks. Ruppą i arcybiskupa Jajbrzykowskiego, którzy zasiedli na podjurn. jakoteż tłumów publiczności.

Przewodniczącym Zjazdu obrad J. Radziwiła. Pierwszy zabral głos ks. kard. Kakowski, występując przeciwko wprowadzeniu ślubów i rozwodów cywilnych. O godz. 10.40 przybył do sali obrad Prezydent Rzplitej, witany owacyjnie.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 28 sierpnia: w Warszawie 8.99 zł.: we Lwowie 8.97 zł.

Zurych urzędowy. Warszawa 57.50; N. Jork 5.17 i siedm ósmych; Londyn 25.1325; Paryż 14.925; Wiedeń 73.15; Praga 15.3425; Włochy 16.875; Belgia 14.3375; Budapeszt 72.45; Sofja 3.73; Holandia 207.55; Oslo 113.50; Kopenhaga 137 i pięć ósmych; Sztokholm 138.655; Hiszpanja 79.30; Bukareszt 2.4875; Berlin 123.55; Belgrad 9.125.

Pogielda nowojorska. Warszawa 11.50; Londyn 4.8525; Paryż 2.84; Wiedeń 14.12; Praga 2.9625; Włochy 3.26; Belgia 2.76; Budapeszt 14.12; Szwajcarya 19.30; Sofja 0.72; Holandia 40.06; Oslo 21.90; Kopenhaga 26.55; Sztokholm 26.75; Hiszpanja 15.31; Bukareszt 0.485; Berlin 23.835; Belgrad 1.77.

SPECJALNY NUMER „KURJERA LWOWSKIEGO“ z okazji VI. Targów Wschodnich

wyjdzie W DNIU OTWARCIA VI. TARGÓW WSCHODNICH

o znacznej objętości i w znacznie zwiększonym nakładzie

Ogłoszenia do Numeru Specjalnego i do Numerów Targowych przyjmują: **Administracja**
— — — — — „Kurjera Lwowskiego“ i wszystkie Biura Ogłoszeń. — — — — —
Ogłoszenia należy nadsyłać najpóźniej do dnia 3. września do Administracji.

VII. Kongres F. I. D. A. C. w Warszawie.

(Od naszego korespondenta):

Warszawa, 28 sierpnia.

W pierwszych dniach września b. r. obradować będzie w Warszawie stódmy z rzędu Kongres *Federation Interallie des Anciens Combattants* (Zrzeszenia Międzypaństwowych b. wojskowych), w potoczny języku zwanego „Fidakiem“.

Federation Interallie des Anciens Combattants powstało w dniu 28 listopada 1920 r. z inicjatywy p. Karola Bertranda, wielkiego przyjaciela Polski, odznaczanego komandorją orderu „Polonia Restituta“. — Celem organizacji jest podtrzymanie, pobudzanie i zacieśnianie węzłów koleżeństwa, zrodzonego wśród milionowych rzesz żołnierskich różnych narodowości na polu bitew celem wzmocnienia i realizacji idei pokoju światowego przez utworzenie stałego pogotowia obrońców pokoju i traktatów, hekatombami ofiar okupionych.

„Fidac“ obejmuje kilkanaście związków b. wojskowych z liczbą około 8.000.000 członków, w Belgii, Stanach Zjednoczonych, Północnej Ameryce, Francji, Anglii, Włoszech, Rumunii, Jugosławii, Czechosłowacji i Polsce.

Największymi organizacjami „Fidacu“ są: Legion amerykański, liczący blisko 2 mil. członków a od-

grywający wybitną rolę w życiu Stanów Zjednoczonych, Legion brytyjski (organizacja ta ma kilkudziesięciu posłów wśród konserwatyistów, liberalów i Labour Party) i Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej.

Obecnie przewodniczy „Fidacowi“ pułkownik angielski George Grossfield, znany z obrony praw Polski na terenie Ligi Narodów przy jedynym z zasadniczych sporów z Gdańskiem. Generalnym sekretarzem jest Mr. Roger Marie d'Avigneau, kawaler krzyża oficerskiego orderu „Polonia Restituta“. Poza tym „Fidac“ posiada prezesa honorowego pułk. Millera, wybitnego członka parlamentu amerykańskiego. Przy „Fidacu“ istnieje sekcja pomocnicza kobiet, na czele której stoi hrabina de Merode, żona marszałka belgijskiego dworu królewskiego.

Najwyższą władzą „Fidacu“ jest odbywający się rok raz kongres na który organizacje każdego z państw sprzymierzonych wysyłają po 10 delegatów i 2 delegatki. — Pierwsze 2 kongresy odbyły się w Paryżu następnie w Now. Orleanie, Brukseli, Londynie i Rzymie, a obecny stódmy odbędzie się w czasie od 4 do 12 września w Warszawie i Krakowie.

stra spraw zagranicznych projekt ustawy o ratyfikacji polsko-niemieckiej umowy kolejowej, podpisanej w Berlinie 27 marca 1926 i tymczasowej konwencji polsko-holenderskiej o żegludze powietrznej. Wreszcie Rada Ministrów uchwaliła projekt statutu organizacyjnego Prezydium Rady Ministrów.

Pracowite posiedzenie Rady ministrów.

Warszawa, 28. 8. (PAT.) Dziś w gmachu Prezydium Rady Ministrów odbyło się o godzinie 11 posiedzenie Rady Ministrów, na którym uchwalono przedłożony przez ministra spraw zagranicznych projekt ustawy w sprawie ratyfikacji międzynarodowej konwencji opiumowej.

Następnie Rada Ministrów przyjęła przedłożone również przez mini-

B. następca tronu rumuński

pogodził się z ojcem.

Wiedeń, 28. 8. (PAT.) Neues Wiener Abendblatt donosi z Bukaresztu, że król odbył bardzo ważną konferencję z byłym następcą tronu Ka-

rolem. Konferencja miała przebieg bardzo serdeczny i podobno doprowadziła do zupełnego porozumienia między królem i ks. Karolem.

Groźba strajku w przemyśle węglowym.

Warszawa, (Tel. wł.)

W Katowicach odbyło się posiedzenie komisji arbitrażowej, która miała załatwić zatarg o podwyżkę płac robotniczych. Na posiedzeniu tem delegaci związków uzasadniali żądania górników a przedstawiciele węglowych przemysłowców górnośląskich zajęli stanowisko odmowne.

Obrady nie doprowadziły do zli-

kwidowania strajku. Poseł Stańczyk zainicjował zwołanie kongresu delegatów górników ze wszystkich kopalń celem zajęcia stanowiska. Kongres ten odbyć się ma 31 b. m. w Katowicach. Zachodzi obawa proklamowania strajku górników na wypadek, jeżeli zatarg nie zostanie załatwiony polubownie.

Szkolnictwo średnie w Polsce.

Lwów, 29 sierpnia.

W r. szkolnym 1925/26 istniało na całym obszarze Rzeczypospolitej 786 szkół średnich. W ciągu ostatniego trzylecia przybyło 21 szkół średnich. W przyszłości tym niema ani jednej szkoły państwowej, są to wszystkie szkoły prywatne, których mamy w Polsce 519 na 269 gimnazjów prywatnych.

Największą liczbę szkół prywatnych mamy w Warszawie — mieście, bo 93 na 14 państw. szkół średnich; dalej idą: województwo łódzkie, w którym jest 71 szkół prywatnych na 13 państwowych, wojew. krakowskie 44 szkoły prywatne na 17 państw., wojew. warszawskie 40 szkół przyw. na 17 szkół państw. Znaczną przewagę szkół prywatnych nad państw. wykazują nadto województwa: białostockie, lubelskie, poleskie, wileńskie, wołyńskie i śląskie.

Inaczej przedstawia się sprawa w województwach b. zaboru austriackiego i niemieckiego, z wyjątkiem wojew. śląskiego. Tutaj znajdujemy przewagę państw. szkolnictwa średniego nad prywatnym, albo też ich równowagę. I tak jest w wojew. krakowskim 29 szkół państw. i 23 prywat., w okręgu szkolnym lwowskim, obejmującym trzy wojewódz-

stwa, 60 szkół państw. i 58 prywat., w wojew. pomorskim 20 szkół państwowych i 113 prywat., w wojew. poznańskim 30 szkół państw. i 32 szkoły prywatne.

Z ogólnej liczby szkół średnich jest 313 szkół męskich, 252 żeńskich i 22 koedukacyjnych. W szkołach średnich ogólnokształcących wychowuje się ogółem 140.496 uczniów i 86.426 uczenic, razem 220.922 młodzieży.

W ciągu ostatniego trzylecia liczba dziewcząt uczących się w szkołach średnich ogólnokształcących, spadła z 85.218 na 80.426, liczba chłopców natomiast wzrosła ze 135.874 do 140.496.

Pod względem typów przeważa w szkolnictwie średnim ogólnokształcącym typ humanistyczny, i to tak w szkolnictwie państwowym, jak i prywatnym. Szkół humanistycznych mamy 499, drugie z kolei miejsce zajmują szkoły typu matematyczno-przyrodniczego (97), dalej idą szkoły klasyczne (88, przeważnie na ziemiach b. zaboru austriackiego i niemieckiego), neoklasyczne (16), neohumanistyczne (4), licealne (19, wyłącznie w b. zaborze pruskim), pod budową (2) i o dwu typach (61).

Reprezentanci Rządu i misja prof. Kemmerera na Targach Wschodnich.

Lwów, 29 sierpnia.

Zarząd VI-tych Targów Wschodnich komunikuje:

Jako reprezentanci Rządu wezmą udział w uroczystości otwarcia VI-tych Targów Wschodnich pp. ministrowie: przemysłu i handlu inż. Eugeniusz Kwiatkowski, rolnictwa — dr. Aleksander Raczyński, reform rolnych Staniewicz i minister kolei Paweł Romocki. Równocześnie z ministrami przyjedzie misja prof. Kemmerera. Wszyscy oni

przyjadą o godz. 6-tej rano w dniu otwarcia Targów; oficjalne powitanie na dworcu odbędzie się o godz. 9-tej rano, odjazd ze Lwowa o godz. 21.45.

Pp. ministrowie: Kwiatkowski, Raczyński i Staniewicz — udadzą się do Województwa, zaś p. minister Romocki do gmachu Dyrekcji kolei, gdzie będzie przebywał u p. prezesa kolei Prachtla - Morawiańskiego. Członkowie misji prof. Kemmerera zajądą do hotelu George'a.

Przed wizytą Cziczierina w Paryżu.

Paryż, 28. 8. (PAT.) Według doniesień dzienników z Moskwy, Cziczierin w najbliższych dniach zamierza przybyć do Paryża w celu przeprowadzenia rokowań z Briandem.

Rokowania rosyjsko-francuskie w sprawie uregulowania długów be-

da podjęte nanowo w połowie października. Przypuszczają, że Rakowski z polecenia rządu Sowieców zaproponuje rządowi francuskiemu 65 milionów franków w złocie. Zdania Francji wynoszą 125 milionów. Dotychczas Sowiety proponowały 40 milionów.

Nastroje rewolucyjne w Portugalji.

Lizbona, 28. 8. (AW.) Nastroj w mieście jest coraz bardziej napięty. Krąży pogłoski o szykującym się tu nowym zamachu ze strony przeciwników obecnego rządu. Potwierdzenie tych pogłosek znajduje się w

fakcie skupienia w Lizbonie znacznych oddziałów wojskowych, wierzonych rządowi. Zapowiedziano już ogłoszenie stanu wojennego.

PODATEK LOKATORÓW.

Lwów, 27. sierpnia.

Wszystkie podatki państwowe i komunalne, które dotychczas wpłacali lokatorowie zostały zniesione a w ich miejsce wprowadzono jednolity 8-mio proc. podatek lokatorów z mocą od 1 sierpnia br. wstecz.

Magistrat lwowski rozpoczął już prace nad wygotowaniem blankietów płatniczych, które otrzyma każdy lokator (głowa rodziny). Odtąd lokatorzy wpłacać będą dodatki do czynszu do kasy gminnej a nie właścicielowi realności.

P. WALLACE CLARK.

Praga, (Tel. wł.)

Członek misji amerykańskiej prof. Kemmerera, inż Wallace Clark, znany badacz zatrzyma się w Pradze w niedzielę 29. bm. w drodze z Warszawy do Paryża. Zwiedzi on między innymi gen. sekretariat międzynarodowego wydziału naukowej organizacji pracy i akademie pracy im. Massaryka.

SPRAWA NOMINACJI P. GAYCZAKA.

Warszawa, 28. 8. (AW). Dzisiejszy „Kurjer Warsz.” uważa sytuację, która wytworzyła się obecnie w Min. oświaty, za niedopuszczalną ze względu na to, że po dymisji p. Łopuszańskiego mianowany wice-ministrem p. Gayczak nie został dotąd de facto zwolniony z kierownictwa Lwowskim Kuratorium Szkolnem.

**JUŻ NADESZŁY
OSTATNIE NOWOŚCI
DLA PAŃ do firmy
ANTONIEGO UWIERY**
Lwów ulica Halicka 10.
również do filji w Tarnopolu-Stryju. 2524

Ustąpienie p. Zuny

pierwszego kapelmistrza opery lwowskiej.

Lwów, 29 sierpnia.

Przed kilku dniami omawialiśmy stratę, jaką opera lwowska ponosi, przez zredukowanie kapelmistrza p. Jarosława Leszczyńskiego. Dziś dowiadujemy się o definitywnem ustąpieniu pierwszego kapelmistrza p. Milana Zuny. W pierwszej chwili nie chcieliśmy w to wierzyć, aby nasza opera mogła się z tem pogodzić. Niestety, jest to już fakt dokonany i owoc taktyki naszej Komisji teatralnej, która z odnowieniem kontraktu zwlekała do ostatniej chwili, aż p. Zuna zobowiązał się gdzieś indziej.

Kapelmistrza, który przez tyle lat stał na czele opery lwowskiej i, odpowiednio do danych warunków, potrafił utrzymać ją na wysokości artystycznej, komisja teatralna pozbywa się z lekkim sercem. Działalność artystyczną p. Zuny przy każdej sposobności podnosiliśmy, zgodnie z resztą prasy, ze szczerem uznaniem. Wznowienie trzech części Wagnerowskiej tetralogii „Pierścień Nibelunga” oraz wystawienie wielu nowych dzieł pozostanie niezapomnianą zasługą tego szczerego, pracowitego i wysoce

uzdolnionego muzyka.

Taki ubytek artystyczny nie da się tak łatwo zastąpić. Z rękawa nie wytrząsa się kapelmistrza. Wątpimy, czy na przedce się znajdzie odpowiednia siła. Każdy teatr wcześniej sobie kapelmistrza zapewni, nie chcąc w ostatniej chwili zadowalać się byle kimś i szukać wśród niezaangażowanych, często-kroć mniej wartościowych sił.

Komisja teatralna, pozbywając się tak doskonałego muzyka, zostawia operę lwowską swemu losowi. Przez takie podkopywanie bytu opery lwowskiej Komisja teatralna pragnie jeszcze bardziej obniżyć poziom przedstawień operowych i wykazać w końcu, że opera lwowska nie rentuje się i że należy ją na przyszłość znieść.

Cel jest jasny.

Dlatego, każdy przeżwo patrzący na destrukcyjną działalność Komisji teatralnej musi przyjąć do przekonania, że zamiast opery należałoby raczej znieść dwudziestopięciogłowy sowjet teatralny, który jest przyczyną upadku naszego teatru.

Grd.

Z OPERETKI.

Debiut p. Marii Sabat-Swirskiej.

Lwów, 29 sierpnia.

Przedewszystkiem należy zapomniać o takich artystkach, jak Gi-stedt i Mesalówna, jeśli się sprawiedliwie chce ocenić najnowsza Sylwę Vanescu, debiutantkę p. Marię Sabat-Swirską. Głos nieduży, średnica słaba i korzystne warunki zewnętrzne — oto narazie charakterystyka wczorajszego debiutu w „Księżniczce czardasza”. W grze scenicznej poznać staranne przygotowanie, lecz brak swobody w ruchach i dialogu, osłabia ogólnie wrażenie. Narazie stwierdzić należy sukces zewnętrzny, objawiający się w licznych oklaskach i kwiatkach.

Inne role w przeważnej części pozostały w dawnej doborowej obsadzie. Był więc, jak zawsze, doskonałym p. Kuligowski, niewyczerpanym w karykaturowaniu zdegenerowanych książąt p. Tatrzański, sympatyczną postacią sceniczną p. Rylska, a dystygowaną księżną p. Kasprończowa. Naturalny komizm p. Sowińskiego był żywo oklaskiwany. Trafna i pomysłowa reżyserja p. Kuligowskiego oraz staranne kierownictwo muzyczne p. Seredyńskiego — zasługują na wy-szczególnienie. Teatr był pełny.

Grd.

Jaś i Hulka.
2. Jaś — to głowa!

„Coż to tam ładniejsz? Jasiu mój kochany? „Hulka, to Erdal”. W całym świecie znany Ta zabka — to książka. Ma w chemii maturę, Wytwarza blask cudny Konserwuje skórę.”

*) „ERDAL” z czerwonią zabą — to prawdziwe dobro-dziejstwo dla skóry.
Wyrób krajowy.

FACHOWI WICEMINISTROWIE.

Warszawa, (Tel. wł.)

W uchwale rady ministrów dotyczącej rozperządzenia o zasadach organizacji i urzędowania ministerstw zawarte jest między innymi postanowienie, że w każdym ministerstwie ma być jeden wice-minister ścisłe fachowy, t. zw. niepolityczny, któryby przedstawiał trwałe czynniki ciągłości prac ministerstwa, tak że zmiany gabinetów miałyby pozostać bez wpływu na zmianie tych wice ministrów.

WARSZAWA - TOKIO.

Kazań, 28. 8. (PAT). Pomocznik Orłowski, odbywający lot Warszawa-Tokio, z powodu niepogody zamierza odlecieć z Kazania dopiero jutro.

Najlepszą kawę poleca F-a „ZAKOPANE” Moor & Stachowicz, Lwów, Akademicka 24 — Sapięhy 25

Gazetka „Kurjera Lwowskiego” z 30. 8. 25.

PROF. TADEUSZ RYBKOWSKI 8

Dziesięciolecie Sztuki Polskiej we Lwowie od 1/IX 1914 do 1/IX 1924.

(Ciąg dalszy).

W kwietniu 1918 to stargane serce, życiem i przejściami wojen. przestało bić nagle, mimo projektów, mimo szczerzej chęci, które miał specjalnie dla rozwoju sztuki i stworzenia życia prawdziwie kulturalnego we Lwowie — Rutowskiego zabrakło, posłane jednak przez niego ziarno dla stworzenia we Lwowie artystycznej kultury — mimo ciężkich przejść i wojennych zmagani, mimo widocznej zdrady rządu zaburczego, mimo walk ulicznych, i kilkuset padających pocisków na miasto, w czasie inwazji ukraińskiej, wydało świetny plon z chwili odrodzenia się naszej Ojczyzny, w postaci galerji, zbiorów i muzeów, które dzisiaj są prawdziwą atrakcją i ozdobą miasta. Z tego punktu widzenia miasto Lwów powinno na długie wieki zachować w pamięci i czci osobę Tadeusza Rutowskiego.

Po Tadeuszu Rutowskim kierownictwo muzeów i zbiorów miasta Lwowa objął Aleksander Czolowski, wprowadził i on wzięty był jako zakładnik w r. 1915 do Rosji, powrócił jednak szczęśliwie i objął zarząd muzealny — archiwalny i zbiory miasta, które mimo b. ciężkich przejść wojennych, przy dzielnej pomocy kustosa Marcelgo Harasimowicza, Badeckiego i Rachfała nie ucierpiały, podczas inwazji rosyjskiej były zamknięte, podczas przemarszów różnych okupantów niemieckich, węgierskich, tureckich, również podczas borby ukraińskiej, a następnie wojny bolszewickiej częściowo spakowane leżały w pakach, częściowo wywiezione zostały do Krakowa, pod opieką Marcelgo Harasimowicza. Szczęśliwie w r. 1921 powróciły do Lwowa. Muzea i zbiory miejskie zostały bardzo powiększone, wspinałym zbiorem obrazów Orzechowicza, i darami pani Heleny Dąbcańskiej, która w Muzeum króla Jana III. urządziła 2 specjalne sale.

Z malarzy którzy przetrwali we Lwowie tak inwazję rosyjską, następnie powrót rządów austriackich wraz z nieznomymi wojen-

nemi, lub smutną inwazję ukraińską zasługują na pośmiertne wspomnienie, młody i utalentowany artysta ś. p. Włodzimierz Błocki, typ ś. p. Bruna Tepy mający wielkie zamiłowanie i wielki pietyzm dla sztuki malarskiej, z zarodkiem jednak choroby piersiowej, która prawie w rozwoju talentu i dojścia do własnej wyższej kultury artystycznej, przerwała ten młody a jednak już b. płodny w dzieła pierwszej wartości artystycznej żywot.

Ś. p. Błocki Włodzimierz ukończywszy kursa w Akademji Krakowskiej, następnie krótki czas w Monachium i Paryżu, dzie się poznac pracami swymi już w r. 1903 które za przybyciem na stałe zamieszkanie do Lwowa wystawia w Tow. Przyj. Sztuk Pięknych, zyskuje zasłużone uznanie tak publicki jak i poważnej krytyki; w pracach jego znać już było wielka malarską wiedzę, opanowany subtelny rysunek, oryginalność pomysłu i szczerą a oryginalną wlasną fakturą malarską, którą specjalnie w pięknych portretach i studiach kobiecych już wtedy celował. Należał do tych artystów,

którzy po ukończeniu koniecznych studiów akademickich nie powiedzieli sobie: „teraz już wszystko wiem i umiem”, pracował nad rozwojem swego talentu ciągle prawie do ostatnich chwil swego życia, i gdyby nie trawiąca go choroba, byłby doszedł do świetnych rezultatów. Bywałem u niego w czasie, gdy zaczął malować „monumentalny” jak mówił portret arcybiskupa Biłczewskiego, ile pracy, ile studiów kosztowała go pierwsza szkica do portretu, naturalnej wielkości stojącej całej figury w otoczeniu odpowiednich akcesorji. Zamówienie przyszło z rektoratu Uniwersytetu, więc też i odpowiedzialność, aby praca wypadła jak najlepiej, była najwyższym punktem jego ambicji artystycznej. Jaka walka musiała się odbywać w duszy 30-letniego artysty, silnej woli i chęci szczerzej, stworzenia dzieła artystycznego, monumentalnego, z osłabionym już fizycznie duchem i ciałem przez trawiącą chorobę! I rzeczywiście portret ten był ostatniem dziełem tego utalentowanego artysty.

(C. d. n.)

Do Specjalnego „Numeru Szkolnego“

który opuści prasę z powodu przedłużenia ferji szkolnych dopiero **d. 11. wrzeń 1926** w znacznie powiększonym nakładzie, przyjmują **Ogłoszenia Administracja „Kurjera Lwowskiego“** i wszystkie **Biura Ogłoszeń.**

Odkrycie wałów Temistoklesa we Włoszech.

Lwów, 29. sierpnia.

Jak donoszą pisma greckie w Atenach zburzono budynek dawnej stajni królewskiej i dokonano pod jej fundamentowaniem doniosłych odkryć archeologicznych.

Wśród rozkopanych fundamentów starego budynku komisja archeologiczna odsłoniła część muru który казал wzniósł około Aten wódz Helanów Temistokles. Mur ten zbudowany został dla obrony miasta bezpośrednio po pierwszej wojnie z Persją. Ciągnie się on prawdopodobnie przez całą długość dawniejszych stajni, a może i dalej jeszcze.

Dotychczas odsłonięto przeszło

sto stóp długości kamiennego muru, który ozdobiony jest wspianiami rzeźbionymi arkadami oraz kapitalami w stylu korynckim, który był tak bardzo rozpowszechniony za czasów rzymskiego wladztwa w Grecji. Te arkady i kapitale naprowadzają archeologów na myśl że mur Temistoklesa już za czasów Rzymian odnawiany był i przerabiany.

Archeologowie greccy mają nadzieję, że uda im się odsłonić nie tylko cały mur Temistoklesa, ale nawet najstarsza brama miejska, o których mówią kroniki starożytne, że były wykute z polerowanej miedzi i błyszcząły jak słońce.

— za ex —

Pięćsetny jubileusz miasta Hamleta.

Kopenhaga, w sierpniu.

Miasteczko Helsingör na wyspie Zelandji, które sławę swoją zawdzięcza dramatomu Shakespeare'a, obchodzi 500-letni jubileusz swego istnienia. Historia wspomina już w w. XII o małej wiosce rybackiej Helsingör, jednakże dopiero w dwieście lat później, w r. 1325 wioska ta otrzymała od króla Eryka wszystkie przywileje miasta i zbudowano w niej twierdzę morską, która nabrała z biegiem czasu doniosłego znaczenia strategicznego. Jeszcze w w. XVI twierdza Kronborg i fort Hamlet, tak nazwany na cześć rycerskiego królewicza, strzegły przejazdu przez Sund.

Król duński pobierał wówczas daninę od okrętów, przepływających przez cieśninę. Podanie głosi, że Shakespeare jechał na jednym z takich okrętów, który musiał, zanim daninę zapłacił, zarzuć kotwicę pod Helsingör. Wtedy to właśnie opowiedziano mu tam legendę o Hamlecie, na której się oparł jego arcydzieło.

Miasto przechodziło ciężkie koleje. Zburzone kilkakrotnie przez Hanseatów, w r. 1658 ujrzało przed wałami fortyfikacji Kronborg wojska szwedzkie, a w r. 1700 Karol XII ze swoją armją wylądował o kil-

ka kilometrów dalej na południe od warowni. Dzisiaj jest Helsingör niezbyt ożywionym miastem portowym, z ludnością dochodzącą do 20.000; posiada piękny gotycki ratusz, warsztaty okrętowe, a w sezonie kąpielowym jest dosyć licznie odwiedzane.

Stary osnuty legendami zamek królewski, Kronborg w którym Hamlet spotkał się z pokutującym tam duchem ojca, istnieje dotychczas, a zwiedzający go turyści oglądają, między innymi, słynną osmiokątną komnatę gdzie uwieziona królowa Karolina Matylda czekała na śmierć, którą musiała odpokutować za wielką miłość do ministra hr. Struensee.

W tym starym zamku urządził komitet obchodu część uroczystości jubileuszowych. Tutaj odbywają się przedstawienia sztuk szekspirowskich, zainscenizowane, na podstawie starych szychów tak, jak wówczas, gdy inscenizował je twórca. Staremi ulicami miasta przeciągają korowody dworzan, dam ze sfer dworu królewskiego, mnichów i lancknechtów, rajców miejskich i burmistrzów, a wszyscy w strojach ówczesnych towarzyszy im zaś orkiestra, wygrywająca tańce i marsze minionych dni.

Skrzynka na listy.

Brutalny napad kamienicznika w Stryju.

Stryj, w sierpniu.

Współwłaściciel i zarządca domu przy ul. Mickiewicza 38, restaurator p. Bernard Diamand, szkanuje w najrozmaitszy sposób swych lokatorów, chcąc ich zmusić do wyprowadzenia się.

W sobotę, dnia 14 b. m. o godz. 1 w południe wpadł wskutek białego zatargu na tego mieszkańca, uzbrojony w pałkę ze swymi służącymi i domownikami (5 lub 6 osób) do mieszkania samotnie mieszkającego studenta praw p. L. Mühlberga, wywalwszy przemocą drzwi i tam w nielitościwy sposób się nad nim znęcał. Podczas gdy jeden z napastników, p. Tafko Waldmann (akademik) trzymał go

za rękę, inni go bili głównie w głowę budzikiem, żelazkiem do prasowania i t. d.

Nadbiegli współlokatorzy ledwie obronili poranioną i pobitą ofiarę rozbitego kamienicznika.

Sprawca gwałtu pozostaje na wolności, p. M. ciężko chory. Śledztwo w toku.

ZJAZD LEKARSKI W KRYNICY.

Krynica, (Tel. wł).

W dniach 14. i 15. września odbędzie się tu ogólnopolski zjazd lekarzy, na którym wygłoszą referaty prof. dr. Witold Orłowski, pr. dr. Franke, docent dr. Sabatewski, i dr. Wąsowicz. Z okazji zjazdu lekarze poruszą niezawodnie także niedomagania Krynicy.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Świetne zwycięstwo polskiej lekkoatletyki

P. Konopacka ustanowiła światowy rekord kobiecy w rzucie dyskiem.

Göteborg, 28. 8. (PAT). W dalszym toku rozpoczętych wczoraj międzynarodowych kobiecych zawodów atletycznych, zawodniczka polska — Konopacka — osiągnęła rekord światowy w rzucie dyskiem, dokonując rzutu na odległość 37.71 metrów. Następna z kolei zawodniczka, Hiłomi (Japonia) osiągnęła tylko 33.62 m. W rozegranym następnie biegu płaskim na 250 m. — pierwsze miejsce zdobyła Edwards

(Anglia) w 33.4 sek., ustanawiając rekord światowy. W skoku na wysokość pierwsze miejsce zyskała Bonze (Francja), dokonując skoku 145 cm. P. Bonze osiągnęła później 155 cm.

Wieczorem przedstawiała się sytuacja zawodniczek poszczególnych krajów w punktach, jak następuje: Anglia 15 punktów, Francja 13, Szwecja 6, Japonia 5 i Polska 5.

Obwody obrony lasów w wojew. lwowskim.

Lwów, 29 sierpnia.

Urząd wojewódzki komunikuje, że z dniem 15-go września 1926 roku, wchodzi w życie zarządzenie o nowym podziale Województwa lwowskiego na obwody ochrony lasów.

I. Obwód lwowski, z siedzibą komisarza ochrony lasów w Starostwie we Lwowie, obejmuje powiaty: Bóbrka, Jaworów, Lwów, Rawa Ruska, Sokal, Żółkiew.

II. Obwód samborski, z siedzibą komisarza ochrony lasów w Starostwie w Samborze, obejmuje powiaty: Gródek Jagielloński, Dobromil,

Drohobycz, Rudki, Sambor, Stary Sambor.

III. Obwód sanocki, z siedzibą komisarza ochrony lasów w Starostwie w Sanoku, obejmuje powiaty: Brzozów, Krosno, Lisko, Sanok.

IV. Obwód rzeszowski, z siedzibą komisarza ochrony lasów w Starostwie w Rzeszowie, obejmuje powiaty: Kolbuszowa, Nisko, Rzeszów, Strzyżów, Tarnobrzeg.

V. Obwód przemyski, z siedzibą komisarza ochrony lasów w Starostwie w Przemyślu, obejmuje powiaty: Jarosław, Mościska, Lubaczów, Łańcut, Przemyśl, Przeworsk.

Bank Związku Spółek Zarobkowych.

W dniu dzisiejszym Oddział Lwowski Banku Związku Spółek Zarobkowych przenosi swą siedzibę z Galicyjskiej Kasy Oszczędności do świeżo odnowionego lokalu w gmachu Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego, przy ul. Kopernika 1. 4.

Bank Związku Spółek Zarobkowych jest znany dobrze wszystkim, którzy z życiem finansowym i gospodarczym Polski wogóle, a z dzielnicą Wielkopolską w szczególności mieli oświadczyć. — Jest to jedna z najstarszych bo 41 lat istniejąca instytucja finansowa. Jej podstawą organizacyjną jest wielka sieć spółdzielni kredytowych, handlowych i wytwórczych rozrzuconych po całej Rzeczypospolitej, których Bank Związku jest centralą finansową. — Działalność Banku nie ogranicza się jednak tylko do spółdzielczości, obejmuje także wszelkie inne dziedziny życia bankowego.

Kapitał akcyjny Banku Związku wynosi 20 milionów zł. — Oprócz innych aktywów posiada Bank około 60 nieruchomości, przedstawiających wartość bilansową ponad 16 milionów zł. — użytych przede wszystkim na pomieszczenie własnych oddziałów, których oprócz siedziby głównej w Poznaniu, posiada w kraju 16, a mianowicie: w Bielsku, Bydgoszczy, Grudziądzu, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Piotrkowie, Radomiu, Sosnowcu, Toruniu, Warszawie, Wilnie i Zbaszynie. — Oprócz oddziałów krajowych posiada Bank Oddział w w. m. Gdańsku nadto zaś Oddziały zagraniczne w Paryżu i Nowym Jorku.

Jak wspomnieliśmy, Bank Związku wywodzi swe istnienie z dzielni-

cy Wielkopolski i dopiero po uzyskaniu niepodległości i zjednoczeniu dzielnic rozszerzył swą działalność także i na inne dzielnice, ciesząc się malejącym zaufaniem. — Najlepszym dowodem tego jest stałe rozszerzanie działalności Oddziału Lwowskiego.

Poza akcją kredytową dla poprawienia przemysłu i handlu, przy Oddziale lwowskim zaakredytowanych jest około 60 Spółdzielni kredytowych zrzeszonych w Związku Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych oraz 56 Składowic Kółek Rolniczych zrzeszonych w Związku Ekonomicznym Spółdzielni Kółek Rolniczych, rozrzuconych na całym terytorium Wschodniej Małopolski, które korzystają z kredytu z górną 2.000.000 złotych. — Współpraca z nimi układa się pomyślnie.

Rozległa sieć około 120 Spółdzielni umożliwia Oddziałowi Banku rozprzestrzenienie swojej działalności na całym terytorium Wschodniej Małopolski.

Z chwilą objęcia nowej siedziby Oddział lwowski Banku Związku otwiera dział wkładowych książeczek oszczędnościowych, które jak wiadomo, są na tutejszym terytorium formą oszczędności szerokiej kół społecznej. — Umożliwi to dalsze jeszcze rozszerzenie akcji kredytowej dla tutejszego przemysłu i handlu, z którego zwłaszcza handel eksportowy ze strony Banku Związku szczególnie doznaje pomocy.

Dyrekcję Oddziału Lwowskiego stanowią: pp. Antoni Rozwadowski od chwili założenia Oddziału i Tomasz Urbankowski od marca 1926 r. Oddział zatrudnia 2 protokolentów i 47 urzędników.

Kurjer żółkiewski.

(Od naszego korespondenta.)

Żółkiew w sierpniu.

Kursa Patronatu Krajowego. Z ramienia Tymcz. Wydziału Samorządowego we Lwowie urządza Kraj. Patronat Rękodziel. i Drobno-Przemysłu, dnia 15 września uzupełniający kurs modniarstwa. W tym samym czasie prowadzonym będzie wstępny kurs modniarstwa dla ruskich organizacyi Trud.

Kierownictwo kursów spoczywać będzie w wytrawnych rękach. Art. toniny Micko ze Lwowa.

Szkoła zawodowa dla dziewcząt. Z początkiem roku szkol. 1926/7 otwiera tu podwoje w Domu pracy przy zakładzie sierót żyd., kcesjon. Szkoła Zawodowa dla dziewcząt.

W szkole tej udzielana będzie nauka z zakresu przedmiotów fachowych i ogólnych w zawodzie krawieckim, bielizniarskim, i hafciarskim oraz teoretycznych, wedle programów zatwierdzonych przez Minist. W. R. i O. P. Z końcem roku szkol. będą wydawane świadectwa o charakterze publicznym.

Ruchliwy wydział właściciela tej szkoły, Tow. Ochrony Dzieci i Młodzieży żyd., ze znanym społecznikiem i orędownikiem małozłotych p. radcą sąd. Fischem na czele — stworzył Zakład sierót dla 35 wychowanków, następnie wybudował Dom Pracy, a obecnie przysporzył miastu jeszcze jedną placówkę kształcącą i to zawodowo naszą młodzież żeńską. Zakład sierót, prowadzony na modłę zachodnio-europejską — zachwyca każdego zwiedzającego jej mury i cieszy się sympatją władz, które nie szczędzą mu uznani i poparcia na każdym

roku. Spodziewany się, że i najmłodsze dziecko wspomnianego Towarz. — Szkoła Zawodowa — służyć będzie także na wzór innym miastom, jak już oddawna Zakład sierót.

O obsadzenie stanowiska komisarza rządowego, Osieroczone po 6. p. drze Turzańskim, stanowisko komisarza rząd. miasta nie zostało dotąd obsadzone. Życzeniu mieszczaństwa, wyrażonemu na zwołanym ad hoc wiecu, by powołać na to stanowisko b. komis. rząd. powiatu i miasta p. St. Goreckiego, nie stało się dotąd zadość.

Wobec zwlekania z przychyleciem się do życzeń mieszczaństwa i odmowy przyjęcia tego urzędu ze strony innych miejsc. czynników, przebiekują tu o delegowaniu zamiejscowej — z tym grodem nie wspólnego nie mającej — jednostki.

Wskutek przeniesienia stąd p. radcy Zielińskiego, stanosy i komisarza rząd. powiatu żółkiewskiego — wytworzyło się również bezkrólowie i na tem stanowisku.

Nasturwa się pytanie, jak długo będą jeszcze będą obywatele Rzplitej rządzeni przez austriackie przytyki wojenne, komisarzy rządowych?

Sejm mógłby już wreszcie raz uchwalić ordynację wyborczą dla gmin i przywrócić tem samem ludności jej należne prawa!

Wywiady. Celem zapoznania się położeniem żydów zjechała tu onegdaj przedstawicielka „Jointu“ p. Mary Breckler z Ameryki.

Ey

OD ADMINISTRACJI: Czas odnowić prenumeratę na wrzesień!

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości przez przekazanie na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi, by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

Polskie porty morskie.

Gdańsk. (Tel. wł.)

Ukończono już w Gdyni roboty przy nowych nadbrzeżach o długości 250 m. Prace nad rozszerzeniem portu w Gdyni posuwają się rażno. Otwarcie ruchu na tym odcinku nastąpi w najbliższych dniach.

Następnie będą rozpoczęte prace nad wykończeniem reszty nadbrzeży, a anclie tymczasowe zostaną zasypane. Do końca b. r. ma być ogółem gotowych 400 metrów nadbrzeża.

Równocześnie są prowadzone intensywne prace nad rozszerzeniem basenu wewnętrznego, gdzie spuszczone zostały niedawno nowe kesony. Kierownicy budowy są przekonani,

że zdolność przeładunkowa portu Gdyni osiągnie w końcu roku 120.000 ton miesięcznie.

Ulepszenie urządzeń w Gdańsku posuwa się też naprzód. Z niedawno wyasygnowanych kredytów w sumie 6 mil. guldenów są budowane obecnie nowe nadbrzeża i krany.

Również port morski w Tczewie, jest ulepszany przez Tow. „Wista-Bałtyk“, które sprowadziło nowoczesne „ruchome rynnny“ przeładunkowe, sprawność tych urządzeń nie została jeszcze jednak dostatecznie wypróbowana. Z ukończeniem tej serii robót prace nad ulepszeniem naszych portów można uważać za zakończoną.

LEKARSTWO NA HEMOFILJĘ.

Berlin. (Tel. wł.)

Z Madrytu donoszą, że dwaj lekarze hiszpańscy Elseoegui i Llopis wynaleźli skuteczny środek leczniczy przeciw t. zw. hemofilji, na którą cierpił ostatni następca tro-

nu rosyjskiego a obecnie choruje hiszpański następca tronu. Hemofilja polega na bardzo delikatnej budowie naczyń krwionośnych, skutkiem czego najlżejsze uderzenie powoduje krwotoki.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego“ z 30 B 1926.

Z lwowskich spacerów.

Lwów, 28 sierpnia.

Jest rzeczą powszechnie znaną, że Lwów ma przepiękną okolicę. Ani Warszawa, ani Kraków, ani Poznań podobnej choćby nie mają. Ale minimalny odsetek mieszkańców z tego dobrodziejstwa korzysta. Pełno jest w niedzielę w Parku Kilińskiego i na Zamku, pełno na Pohulance i w Brzuchowicach, ale wystarczy o pół kilometra odejść od tych głównych miejsc i szlaków, ażeby się znaleźć na zupełnie bezлюдziu. Kto kiedy był w uroczych Krzywczycach, w lasach winiarskich lub choćby w odleglejszych częściach Brzuchowic ten się zapewne zdziwił, jak tam jest pusto. A przecież i zdrowie publiczne, i bezpieczeństwo, i tymczasowa organizacja ruchu wycieczkowego przemawiają za tem, żeby tłumy choćby w niedzielę rozbiły się na drobne grupki, otrzymały swój swobodny przydział zieleni, powietrza i słońca i tym sposobem nie zatruwały sobie wzajemnie — i dosłownie — niezbyt licznych dni wypoczynku letniego.

Zanim jednak wskażemy do tego drogi, musimy jeszcze wystosować apel do właścicieli okolicznych lasów, t. j. do gminy miasta Lwowa i różnych fundacyi: niech w promieniu pięciu kilometrów od miasta drogi leśne będą wolne dla wszystkich! Rzecz jasna, wnętrza lasu, zagajniki, polany, łąki muszą być nieprzystępne dla publiczności: ale drogi wyjechań, wydeblane, najwyraźniej uoszczynane,

nie powinny mieć napisów: „Wstęp wzbroniony“. Obecnie, prócz lasów brzuchowickich (nie wszystkich!), nie mamy koło Lwowa lasu, któryby nie był obwieszony takimi deszczownikami. Ale też nie ma lasu, w którymby tych zakazów przestrzegano, może z wyjątkiem gminnego lasu za Persenkówką (t. zw. Ocika). Wydawać zakazy nierozumne i ich nie pilnować, to znaczy uczyć naród nieposłuszeństwa wobec praw i przepisów.

Dajmy więc na to, że nam wszędzie wolno chodzić drogami leśnymi. Co za piękne możliwości się przed nami otwierają! Korzystać mogą i silniejsze i słabsze nogi. Jednego brak tylko temu krajobrazowi: rzeki, ale poza tem są i wzgórza i lasy i skały i dalekie widoki i zaciszne kotłinki i urwiste jary. Nie śladaj tylko, obywatelu, zaraz w pierwszym szynku za lub przed rogatką, fatyguj się trochę, stracisz trochę sadła, nie trzeba ci będzie jechać do Truskawca, a humor będzie lepszy. A ty, obywatelko uroczą, osiągniesz pożądaną obecnie linję, a dzieci będą zdrowsze i lepsze, niż drepcząc po ścieżkach parku w niezawieszę dobranem towarzystwie.

Piękne są przedewszystkiem północ i wschód Lwowa. Od rogatki Janowskiej na prawo przez Kleparów do rogatki Zamarstynowskiej (4 km) to jedna tura. Na drugi dzień jedziemy tramwajem na Zamek, schodzimy drogą Kisielki wprost na dół na Zniesienie, stamtąd do Krzywczyc i wracamy albo wprost drogą polną do dworca Lyczakowskiego, albob idzie-

my uroczym laskiem ku drodze leśniczkiej, stąd do rogatki Lyczakowskiej i do upragnionego tramwaju (5 — 6 km.). Wycieczka na Czartowską Skagę (4 km.) jest tak oklepana, że o niej nie wspomniam, choć wartoby zliczyć we Lwowie osoby, które nigdy tego ślicznego miejsca nie widziały. A żeby oszczędzić nogi, można pojechać koleją do Winnik — sama jazda jest nadzwyczaj piękna — i stamtąd piechotą wrócić albo przez Czartowską Skagę, albo, zwracając się na południe, przejąc przez przysiółek „Zabawę“, koło starów i młynów dojść do Marjówki, stąd na lewo do źródła Matyniki i na Pasięki (7 km.). Można też pójść jeszcze trochę dalej na południe, za t. zw. pierwszą Wólką, wpaść do dolinki i lasem zejść na Pirogówkę za Pasiękami (9 km.). Najodważniejsi puszcza się przez trzecią Wólkę przepiękną dolinką leśną do Dawdłowa, skąd pociągiem wróca do Lwowa (12 km.). Po drodze mamy na tych spacerach Młodowe Grotty, Pasięki, Pohulankę, które same dla siebie są ponętne, ale jako bardziej znane mogą być pominięte. Pociągiem można też pojechać do Sichowa i stąd przez Zubrzę i Zubrzycki las dojść do Persenkówki.

Myli się też ten, kto uważa, że do Brzuchowic jest tylko jedna droga. Można iść na Hołosko, można na Rzęsne od rogatki Janowskiej, są jednak także śliczne drogi dolinkami i później na przełaj od Kleparowa i Hołoska Małego, a wprost niezrównana jest droga, która się zaczyna za sanatorium hołoskim, a kończy koło

cerkiewki na Hamulcu za Brzuchowicami. Komu jeszcze nie dość, ten się puści dalej uroczą leśną drogą do Zaszkowa (razem 14 km) albo też pojedzie koleją do Zaszkowa i wróci piechotą. Cały maszyn wzgórz między Brzuchowicami a Grzybowicami obfituje w liczne piękności przyrody, Lwowianom prawie nieznaną. Na północ od Brzuchowic jest cudna dolina rokitniańska, na zachód możemy przez wielkie lasy dojść do Janowa (20 — 25 km.).

Jest w czem przebierać. Gdybyśmy byli w Niemczech, miałibyśmy jakiś „Verein“, któryby propagował turystykę podmiejską, starał się o dobre drogi, znaczyłby je barwnymi wskaźnikami, budowałby wieże widokowe, powstałaby prawdziwa sieć piwiarni. Chwała Bogu, że nie wszystko u nas jest jak tam! Ale te pierwsze punkty programu wartoby i u nas wprowadzić. Nasi urzędnicy, rzemieślnicy i robotnicy za dużo siedzą w mieście, za mało chodzą, kąpią się w wodzie i słońcu, za mało przedewszystkiem wyprowadzają swoje dzieci za miasto. Trzeba im uświadomić, że samo pożywanie bez ruchu i słońca nie wystarczy do zdrowego życia. W lecie nawet bez urlopu można rano i wieczór się przejść, a w niedzielę zrobić wycieczkę całodzienną — nietylko do restauracji!

Chciałbym, żebym odtąd na swoich codziennych spacerach w okolicy Lwowa spotykał częściej miłośników tej samej przyjemności. Summa zdrowia w społeczeństwie przez to wzrośnie!

Dr. K. Z.

NA MARGINESIE.

„Zgorszenie“.

Lwów, 29 sierpnia.

Wskutek szalającej szkarlatyny, zwłaszcza w Warszawie i na obszarze Województwa lwowskiego Minist. Oświaty odroczyło rozpoczęcie roku szkolnego do 16-go września.

I zdawało się, że tej trosce o zdrowie najmłodszego pokolenia wszyscy bez wyjątku przyklasną.

Tymczasem karikaturny bies zrewoltował krakowskiego „Kurjera Ilustrowanego”, który z zjadliwością godną lepszej sprawy pałaszuje zarządzenie ministerjalne.

Dlaczego?

Owszem, owszem są podane powody — wśród innych i ten argument czołowy, że biedni księgarze nie będą mogli uczynić zadość swoim zobowiązaniom wexslowym.

A więc tu go boli? Zawiedziona apetyty księgarskie zepsuły humor redakcji „Kurjera Codziennego“?

Co za naiwna szczerzość!

Teraz rozumiemy: — niech gina dzieci, niech się rujnują rodzice na lekarzy, byle księgarze zrobili interes złoty i podolili za podręczniki. I słusznie całkiem. Książek, mamon i wexslj szkarlatyna się nie czepia.

Więc dalejże, ojcowie! Skoro dzieci nie można wymienić na wexsle, jazda z nimi do szkoły.

Niech mają coś z tego kieszenie księgarzy i niech pozeruje trochę bakcyli epidemicznej.

A jeśli ktoś umrze, za opłatą wydrukuję mu „Kurjer Ilustrowany“ śliczniętki nekrolog.

Wld.

Kurjer lotniczy.

WARSZAWA — KOPENHAGA W 6 I PÓŁ GODZIN.

W związku z organizacją linii powietrznej z Warszawy do Kopenhagi należy podkreślić, iż podróż samolotem na tej przestrzeni trwa 6½ godzin. Odległość linii powietrznej między Warszawą a Kopenhagą wynosi 765 kilometrów. Na przebycie tej przestrzeni najszybszymi pociągami i okrętami należałoby zużyć całą dobę.

RADJO-TELEFON JAKO PRZEWOZNIK SAMOLOTU.

Największą przeszkodą w regularnej komunikacji lotniczej między kontynentem a Anglią są częste mgły, które uniemożliwiają orientację pilotom nad terytorjum angielskim. Kierownictwo angielskie służy by lotniczej oddawna już pracuje nad zwalczaniem mgły — tego największego wroga lotnictwa.

Niedawno zastosowano z powodzeniem próby kierowania samolotami lecącymi w mgłę przy pomocy sygnałów radiowych. Podczas lotu pilot i radio-stacja na lotnisku pod Londynem utrzymują ze sobą nieustanną łączność radiową. Wskutek

tego pilot otrzymuje informacje i we dług nich kieruje samolotem.

Niedawno wielki samolot pasażerski w pobliżu Londynu napotkał na gęsty tuman mgły. Pomimo tej przeszkody lotnik wyjął szczęśliwie na lotnisku. Zaciekawieni pasażerowie otoczyli pilota w jaki sposób orjentował się w powietrzu. Pilot odpowiedział, iż co kilka minut otrzymywał sygnały ze stacji radiowej na lotnisku, które w końcu pozwoliły mu wylądować bez szwanku pomimo że z odległości pięciu jardów samolot był niewidzialny.

NOWY TYP SAMOLOTU.

Wedle doniesień pism niemieckich, w najbliższych dniach ma zacząć kursować na linii powietrznej Berlin — Królewiec — Moskwa samolot pasażerski nowego typu. Będzie to płatowiec cały sporządzony z metalu marki Dornier - Merkur o sile 450 MK. Poza obsługą, t. j. pilotem i mechanikiem oraz radio-stacją samolot mieści 6—8 pasażerów, a nadto posiada oddzielne pomieszczenie dla bagaży i towarów.

hiszpańskim, rosyjskim, polskim, czeskim, węgierskim i... japońskim.

Jaką jest zasadnicza podstawa psychoanalizy?

Oto poznanie znaczenia i działania podświadomości w psychice ludzkiej.

Istniejące w każdym człowieku popędy, żądze, życzenia, dążenia, prądo do wylądowania się w czynach, w rozwoju duchowym doznają zapory przez wzgląd na drugich bliźnich, otoczenie, sumienie i te hamulce wyższe społeczne starają się opanować kompleks stanów popędowych instynktowych, tkwiących w podświadomości a ujawniających się niejako w prymitywnych żądzeniach, chciwych zaspokojenia. Otóż powiada Freud, „nie sądźmy, że przez zahamowanie, popędy są unicestwione, wcale nie! — są tylko stłumione. W walce między tym czego człowiek chce a co musi, żądze zostają odsunięte, zapomniane, wifoczone w podświadomość“.

Mimo tej blokady niejako istnieją i występują na psychiczną widownię nieraz po latach przy stanach chorobowych, nieraz w postaci zaburzeń umysłowych.

Popędy zostały wprowadzić zepchnięte od kierunku bezpośredniego celu zaspokojenia żądy, lecz następczo przeszły niejako na tor

Walka z nowoczesną modą we Włoszech.

Rzym, w sierpniu.

Z inicjatywy Mussoliniego powstała we Włoszech specjalna liga kobieca dla walki z nowoczesną modą.

Honorowe przewodnictwo ligi objęła królowa Helana.

Liga wypowiedziała otwartą wojnę mistrzom francuskim, Paquinowi, Worthowi i lanym, i zakazuje

swym członkiniom nosić suknie zbyt krótkie i bez rękawów. W celu zaś zapoczątkowania narodowej mody, p. Gallonia, znana rzymska malarka, skomponowała parę modeli strojów damskich, wzorowanych... na płaszczach papieskich i antykach. Nowa stroje przypominają suknie zakonne z długimi rękawami.

—XOX—

Wiadomości z kraju.

× Reforma administracji w Zakopanem. Pod przewodnictwem wojewody Darowskiego odbyła się w Zakopanem konferencja w sprawie zmian w administracji uzdrowiska. Zwierzchność gminna zaproponowała połączenie tak zw. klimatyki z gminą.

Prócz tego wojewoda ma rozważyć memoriał kilku instytucyj i towarzystw zakopiańskich proponujących rozwiązanie obecnej rady gminnej, rozpisanie nowych wyborów do niej i powierzenie tymczasowo zarządu gminą obecnemu komisarzowi klimatycznemu.

Wojewoda wysłuchał opinij o stacjacji nowych władz administracyjnych, zastrzegając decyzję w obu tych sprawach min. spraw wewnętrznych.

× Przygoda turystów. Z Zakopanego donoszą: W tych dniach p. S. M. z Poznania wracając z Rysów, usłyszał wołanie o pomoc, co zgłosił w schronisku przy Morskiem Oku. Natychmiast wyruszyła stamtąd ekspedycja: w celu skonstatowania kto wzywał pomocy. Ekspedycja tej udało się po ciężkiej drodze w ciemiu nocy dotrzeć na Żabie pod Łańkami, gdzie na płycie nad przepaścią znaleziono trzęsących się z zimna trzech turystów z Warszawy, którzy powracając z czeskiej strony zmylili drogę. Turystów tych sprowadzono do schroniska w Morskiem Oku.

× O niemiecki teatr w Łodzi. Aktorzy niemieccy w Łodzi wniosli podanie do władz odnośnych z prośbą o zezwolenie na otwarcie teatru niemieckiego. Ostateczna decyzja

znajdując się w magistracie łódzkiej, który niezawodnie nie zezwolił na placówkę niemczyzny w odnienicznej Łodzi.

× Zamówienie na sto samolotów otrzymała od Rządu Łódzka fabryka samolotów Pflage i Laškiewicz.

POWIĘKSZENIE FUNDUSZÓW DLA BEZROBOTNEJ INTELIGENCJI.

Warszawa, (Tel. wł.)

Minister skarbu E. Klarner przyjął delegację centralnej organizacji Związków Zawod. prac. umysłowych.

Delegacja domagała się powiększenia funduszów na zasiłki dla bezrobotnych pracowników umysłowych jeszcze na miesiąc sierpień, gdyż wyasygnowana dotychczas suma jest niewystarczająca.

Minister przychylił się do żądań delegacji. Suma na zasiłki dla bezrobotnych pracowników umysłowych będzie powiększoną o 200.000 złotych.

DENTYSTA 2341

Dr. TADEUSZ KASPRZYCKI

ordynuje stale we Lwowie ul. Romanowicza 3. parter.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES LEKARSKI.

Praga, (Tel. wł.)

Pozpoczął tu obrady międzynarodowy kongres lekarski, na którym uchwalono statuty międzynarodowego Związku lekarskiego.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego“ z 30 8 1926

INŻ. EDMUND LIBAŃSKI.

Z nowych dziedzin wiedzy i życia

Psychoanaliza i wychowawcy.

Sfery kierownicze publicznego oświecenia jak i doborowy personal nauczycielski rozwijają w swej działalności stosowanie i rozszerzanie zasad „psychoanalizy“ — tego nowego działu wiedzy i badań psychologicznych i psychiatrycznych... naturalnie nie u nas.

Długo się to w Szwajcarii, tej kolebki racjonalnego kształcenia umysłu młodocianego.

Psychoanaliza, która zapoczątkowała i doprowadziła do utworzenia szkoły działań lecznictwa i nauki, dr. Freud — jest znamienym objawem na polu medycyny, gdyż rozświetla mroki wielu anomalij i zaburzeń umysłowych, których ani psycholog ani dotychczasowa psychopatologia nie umiała rozprószyć.

Nie odrazu stał się dr. Freud sławnym i zyskał uznanie.

Ignorowano jego poglądy, wyszydzano lub a limine je odrzucano. Dziś nauka jego wniknęła w koła lekarskie a dzieła dr. Freuda, rozpowszechniane są w językach: angielskim, francuskim, holenderskim,

hoczny, i stwarzają sobie zadowolenie (Ersatzbefriedigung!) zastępcze, objawami tak zwanych nerwowych ataków.

A więc omdlenia, niewytłomaczalna trwoga, wyobrażenia przymusowe, fikcyjne poczucia, i kompleksy zjawisk zaliczanych do hysterji.

I to co zwiemy w życiu codziennym nerwowością, Freud tłumaczy tak: „konflikt między popędem a nakazem moralnym, prowadzi do pewnego kompromisu, uzgodnienia czynów i postępowania do otoczenia, do pokoju z kodeksem zewnętrznym, ale nie zawsze nastaje pokój wewnętrzny. Dopiero wówczas uzyska dusza spokój, gdy chorey zrozumie przyczynę swego zaburzenia nerwowego... pozna ten psychiczny mechanizm między świadomością a nieświadomością.“

Dziwienie, brak woli, stany trwogi, uważa Freud jako objawy spiętrzonych w tłumieniu popędów wylądowanych... „niby przez wentyl bezpieczeństwa“ tymi nerwowymi afektami.

To co zostało stłumione i zapomniane występuje na widownię świadomej psychice w kształcie nader często przeobrażonym w symbolach upiększono, wysubtelniono, w alegoryjach tak jak we śnie, i dlatego leczenie psychoanalityczne wymaga

nie tylko cierpliwości i wniknięcia w psychę pacjentów, lecz i doskonałej znajomości duszy i zdolności uchwycenia treści z opowiadań chorego o widzeniach, afektach, stanach, przypadłościach i t. p.

W okresie wychowawczym szkolnym, gdy właśnie ucłowiecza się życie popędowe młodego „zwierzątka ludzkiego“, znajomość psychoanalizy jest rzeczą bardzo ważną dla sumiennego wychowawcy, i nowe kierunki pedagogiczne w przygotowaniu młodzieży na obywateli z charakterem i etyczną siłą woli, jakże wykazuje Szwajcarija, winne być przykładem, dla każdego strząkającego się z młodzieżą dla wszystkich działaczy na niwie „oświaty narodowej“.

Jeśli otarło się przysłowie: jaka szkoła taki naród, to należy podnieść i drugi słuszny postulat: jacy wychowawcy taka młodzież.

Narzekanie często słuszne: jaka to dziś młodzież! to przypisywanie jej winy jest banalnym frazesem. Przyczyny leżą w żywych „żytych przykładach“ w nieumiejętnej pedagogice tak rodziców jak i nauczycieli... i braku charakterów wytrwałych w obronie ideałów, a na to młodzież patrzy... w życiu codziennym.

—OO—

Obrady Zarządu Głównego PSL. Piasta.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 28 sierpnia.

Przez cały dzień wczorajszy obradowało Prezydium Zarządu Głównego P. S. L. Piasta. Referaty wygłosili: pos. Witos o zagadnieniu polityki programowej doby obecnej, wicemarszałek Dębski o stosunku Piasta do innych stronnictw i o działalności klubu, pos. Bobek o sprawach organizacyjnych, pos. Kiernik

poruszył kwestię ideologii stronnictwa.

W dyskusji wzięli udział między innymi pp. Rataj, Dębski, Bojko, Osiecki, Potoczek, Bednarczyk i Buzek. Przygotowany został materiał do rezolucji, które uchwalone będą na zwołanej na dzień 28 b. m. Radzie Naczelnej stronnictwa.

Komuniści angielscy przeciw Polsce.

Manifest Labour Party.

Londyn, 28. 8. (PAT). Niezależna Labour Party, stanowiąca lewe skrzydło L. P., obecnie komunistyczna, wydała wczoraj manifest, zwracający silnie uwagę świata na niebezpieczeństwo wojny z powodu zagranicznej polityki Polski. Istnieje — głosi manifest — szeroko rozpowszechnione (!) zdanie wśród narodu litewskiego i rosyjskiego, że

polski dyktator, Piłsudski, zamierza dokonać wojskowego najazdu na Litwę.

Prasa angielska naogół manifestu tego nie ogłosiła, uważając go za niepoważny. Tendencja komunistycznych czynników Labour Party nosi niedwuznacznie charakter roboty wybitnie propagandowej antipolskiej.

Nota hiszpańska w sprawie Tangeru.

Paryż, 28. 8. (AW.) W nocie hiszpańskiej podane są polityczne i strategiczne powody, dla których Hiszpanja pragnie otrzymać panowanie nad Tangerem.

Primo de Rivera proponuje albo włączenie Tangeru do hiszpańskiej strefy marokańskiej, albo udzielenia Hiszpanii odpowiedniego mandatu z Ligi Narodów.

W nocie swej Hiszpanja określa również ostateczny termin odpowiedzi mocarstw na swe pismo, domaga-

jąc się, by odpowiedź ta znalazła się w Madrycie jeszcze przed zebraniem się Ligi Narodów.

Londyn, 28. 8. (PAT.) Korespondent dyplomatyczny „Daily Tel.” komunikuje, że udzielone przez Hiszpanję rządowi Anglii, Francji i Włoch memorandum w sprawie Tangeru, zawiera zaproszenie na konferencję, która odbędzie się dnia 1 września w Genewie, w przeddzień zebrania się Rady Ligi Narodów.

LINJA LOTNICZA ŁÓDŹ-KRAKÓW.

Kraków. (Tel. wł.) Wojewoda krakowski poczynił starania o uruchomienie linii lotniczej między Łodzią a Krakowem. Dzięki tym staraniom Aero uruchomi samolot z Łodzi do Krakowa i naodwrot.

DZIERŻYŃSKI JAKO POETA.

Moskwa, 28. 8. (AW.) W najbliższym czasie ukaze się tu kilkutomowe wydanie utworów i poezji, napisanych przez Dzierżyńskiego. Wydawnictwem zajmie się Gosizdat.

Zapowiedź ukazania się utworów literackich najwybitniejszego terrorysty sowieckiego wzbudziła ogólne zainteresowanie nie tylko w tutejszych kołach literackich.

DEPORTACJA ABD-EL-KRIMA.

Casablanca, 28. 8. (PAT). Wczoraj Abd-El-Krim wraz ze swą żoną odpłynął na pokładzie statku „Abda” do Marsylii, gdzie — nie schodząc na brzeg — przejdzie na pokład statku „Admirał Piero”, który powiezie go na wyspę Reunion.

MIEDZYNARODOWY KONGRES STUDENTÓW.

Praga. (Tel. wł.)

Obrady kongresu zostały już zakończzone. Uchwalono szereg rezolucji. Język francuski został jednogłośnie uznany za jedyny język urzędowy, użycie jednak języka angielskiego, włoskiego i niemieckiego jest dozwolone. Wniosek delegata polskiego, by języki słowiańskie dopuszczono także do użycia, został przyjęty większością głosów, w stosunku 9 przeciw 8. Za wnioskiem głosowali: Słowianie, Francuzi, Belgijczycy i Włosi, natomiast przeciw: Anglii, Węgry i neutralni. Delegaci estońscy i litewscy wstrzymali się od głosowania.

MINISTER ZALESKI W PARYŻU.

Paryż, 28. 8. (PAT). Minister spr. zagran. Briand wydał wczoraj śniadanie, na którym obecny był m. i. minister Zaleski z małżonką, ambasador Chłapowski, również z małż. i dyrektor departamentu politycznego M. S. Z. Jackowski. Po południu odbył min. Zaleski dłuższą konferencję z premierem Poincarrem w obecności ambasadora Chłapowskiego.

ZMARTWYCHWSTANIE „KURJERA POLSKIEGO”.

Warszawa. (Tel. wł.)

Z dniem 31 b. m. zacznie wychodzić po krótkiej przerwie dziennik „Kurier Polski”.

NOWA LINJA DLA RUCHU TOWAROWEGO Z ROSJĄ.

Warszawa. (Tel. wł.)

Nowa linja dla ruchu towarowego z Rosją otwartą zostanie 1 września b. r. Iść ona będzie na Olechnowicze Mińsk.

KATASTROFA LOTNICZA.

Praga, 28. 8. (PAT). Dziś na lotnisku wojskowym w Ołomuńcu zderzyły się na wysokości 1.000 m. dwa samoloty wojskowe. Obaj piloci zgineli.

ZACIEKLE WALKI W MAROKKO.

Paryż, 28. 8. (AW.) W sprawie zaciekłych walk w hiszpańskiej strefie marokańskiej, komunikują z Fezu, że po obu stronach są znaczne straty, ponieważ odgdał przyszło do codziennej walki granatami ręcznymi. Powstańcy dążą do ponownego zajęcia miasta Szeszuan. Ostatnio udało im się zbliżyć do Szeszuana od strony południowej o 8 km.

gospodyni

wyrywa tylko mydła

Jelen-Schicht

Tanie przez swą wydajność

Epidemja szkarlatyny szerzy się w całym Państwie.

O TERMIN ROZPOCZĘCIA ROKU SZKOLNEGO.

Warszawa, 28. 8. (PAT.) Okólnik Ministerstwa wyznań i oświaty odznaczający naukę we wszystkich szkołach do 15 września, był spowodowany przede wszystkim myślą o szkolnictwie w większych środowiskach oraz o niebezpieczeństwie rozszerzenia zarazy wskutek gromadnego przewożenia koleją młodzieży szkolnej.

Ministerstwo komunikuje równocześnie, że zaświadczenia na ulgowy przejazd koleją dla młodzieży, za-trzymują ważność do 15 września.

SZKARLATYNA W KRAKOWIE.

Kraków, 28. 8. (PAT). Liczba zachorowań na szkarlatynę w mieście Krakowie jest w bieżącym roku znacznie wyższa, aniżeli w tym samym okresie r. ub. Na obszarze województwa krakowskiego liczba zachorowań na szkarlatynę wynosi przeciętnie od 40 do 50 osób tygodniowo.

EPIDEMJA SZKARLATYNY W WARSZAWIE.

Warszawa, 28. 8. (AW.) Epidemja szkarlatyny szerzy się w Warszawie coraz bardziej. W ciągu ostatnich 6 dni zgłoszono 148 nowych zastabnięć. Liczba zarejestrowanych w szpitalach chorych na szkarlatynę wynosi 523 osób.

NOWY WICEWOJEWODA WARSZAWSKI.

Warszawa, 28. 8. (AW). Nowy wicewojewoda warszawski p. Korsak, dotychczasowy szef Wydziału Samorząd. w wojew. warszawskim, obejmie urządowanie dnia 1 września b. r.

BANK EKSPORTOWY.

Warszawa. (Tel. wł.) Statut projektowanego Banku Eksportowego jest obecnie w stadium rozpatrywania. Zatwierdzenia statutu można się spodziewać dnia 9 września, na posiedzeniu Rady Banku Polskiego, na którym będzie przeprowadzona dyskusja ogólna i szczegółowa w sprawie projektu statutu.

WYKRYCIE WIELKIEGO OSZUSTWA W WARSZAWIE.

Warszawa, 28. 8. (AW.) Wczoraj aresztowano tu dyrektora fabryki wódek „Warszawianka” Jasińskiego i kasjera tej fabryki Sztrajera. Pozostaje to w związku z nadużyciami popełnionymi przez Jasińskiego, który przedstawiał fałszywe dowody wpłat w P. K. O., biorąc na tej podstawie akredytywy na otrzymanie spirytusu. Stwierdzono, że w ciągu kilku ostatnich dni Jasiński otrzymał na szluzowane dowody wpłat przeszło 6 tysięcy litrów spirytusu, wartości 55 tysięcy złotych.

PRZESILENIE RZĄDOWE W PERSJI.

Teheran, 28. 8. (PAT). Przesilenie ministerjalne w Persji przechodzi w stadium bardzo poważne. Premier złożył już po raz trzeci dymisję gabinetu szachowi, który wzbrania się ją przyjąć. Gabinet nie ma za sobą większości parlamentu.

Zjazd literatów we Florencji.

Wiedeń. (Tel. wł.)

Po przewodnictwem poety Nicodemiego odbył się w Florencji zjazd literatów włoskich, dotyczący literackich spraw zawodowych, w którego obradach uczestniczyła również grupa literatów obcych (z wyjątkiem Niemców i Rosjan). — Z Polski wziął udział w zjeździe znany literat Jan Pietrzycki.

× **Nadużycia poborowe.** W Hrubieszowie uwięziono za nadużycia poborowe niejakiego Schlechtera i Krąta. Za odroczenie służby wojskowej brali od 50 do 800 zł. Nadużycia wykryto w ten sposób, że pośrednicy pobrali od kilku klientów większe kwoty i umowy nie dotrzymali.

× **Zamordowanie poborcy podatków miejskich.** W Kowliu zamordowali poborcy podatków student politechniki w Gdańsku, Herman i Słowikowski, uczeń szkoły niemieckiej. Dotychczas niewyjaśnione pobudki zbrodni.

KURJER SPORTOWY.

Dziś o godz. 4-tej pop. Cracovia—Pogoń, zawody o mistrzostwo Polski na boisku Pogoni. Sędziuje p. kpt. Loth z Warszawy.

Warszawa, Warszawianka—Warszawa 1:1.

Ryga. Reprezentacja Sowiecie—Vivo (Budapeszt) 8:0 (4:0). Od większej klęski uchmonik Vivo bramkarz Fischer. Poziom gry rosyjskiej reprezentacji stał wysoko to też nie dziwnego, że drużyna ta na swoim turniee w Niemczech wygrała wszystkie zawody i uzyskała stosunek bramek 46:4.

Praga. Drużynę turecką, która przejeżdżała na zawody do Berlina i Kolonii witano serdecznie na dworcu tutejszym. Drużynę prowadzi znany gracz Bekir Bey.

TURNIEJ TENNISOWY O MISTRZOSTWO POLSKI.
Czwarty dzień turnieju obfitował w dużo ładnych spotkań. W pierwszym rzędzie należy wymienić finałową grę podwójną pań, w której pierwszą nagrodę zdobywają panie Rychterówna i Poradowska, bijąc panie: Dubieńska i Kruczkiewiczówną: 6:2, 3:6, 6:4. W grze

pojedynczej panów doszli do finału pp.: Czwertyński i Stolarow. — W grze podwójnej panów, Stolarowie grają dzisiaj we finale z pp.: Miziewiczem i Steinerem. Finał gry pojedynczej pań rozegrają dziś panie: Dubieńska i Rychterówna. Najwięcej gier pozostaje jeszcze w grze podwójnej pań i panów.

Jak z powyższego widzimy, dzisiejszy dzień będzie bardzo interesującym. Początek o godzinie 9-tej rano.

Poniżej podajemy szczegółowe wyniki dnia czwartego:

Gra pojedyncza panów. Czwertyński:Stolarow M. — 6:1, 7:5, 4:6, 6:2, — Warmiński:Steiner — 1:6,

4:6, 6:1, 6:3, 6:4. — Stolarow J.: 8:6, — Czwertyński:Warmiński — 6:4, 6:8, 6:1, 2:6, 8:6.

Gra podwójna panów. Loth-Emchowicz:Foerster, Warmiński — 6:4, 4:6, 6:1, 6:3, Miziewicz, Steiner: Czwertyński, Marszewski — 5:7, 3:5, 6:1, 6:3, 6:1, — Kuchar, Z. Stahl: Konopka, Potuczek — 10:12, 1:5, 6:3, 8:6, 8:6, — Stolarowowie:Loth, Emchowicz 7:5, 6:3, 7:5, — Miziewicz, Steiner:Kuchar Z., Stahl — Marszewski — 7:9, 7:5, 2:6, 6:3, 6:4, 6:2, 3:6, 6:3.

Gra podwójna pań i panów. Dubieńska, Steiner:Kruczkiewiczowie — 6:4, 6:2, — Rychterówna, Stolarow:Kozakowa, Kuchar — 6:2, 6:2.

Bank Związku Spółek Zarobkowych

Oddział Lwowski

przeniósł swe biura do Gmachu

Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego

przy ul. Kopernika 1. 4.

Nr. Telefonów 36, 360, 3600, 3650.

2563

Złatwia wszelkie transakcje bankowe, wydaje książeczki oszczędnościowe złotowe i dolarowe.

IWONICZ

ZAKŁAD ZDROWO-KAPIELOWY I KLIMATYCZNY (Podkarpatie)

Zakład otwarty cały rok.

Poleca wolne pokoje od 20 sierpnia.

Ceny od 1. września do 15 października:

Kąpiele mineralne.	
salonki duże	Zł. 2.50
salonki małe	1.50
I. kl. duże	2.—
I. kl. małe	1.50
II. kl. duże	1.75
II. kl. małe	1.30
III. kl. duże	1.50
III. kl. małe	1.—
Kąpiele kwasowęglowe.	
salonki	Zł. 3.50
II. kl.	2.75
Kąpiele hydropatyczne	
Kąpiele borowinowe.	
I. kl. duże	Zł. 7.—
I. kl. małe	5.—
II. kl. duże	6.—
II. kl. małe	4.—

Taksa kuracyjna: Zł. 20 od pierwszej osoby, Zł. 16 od następnych. Mieszkania od 40 gr. do 7 zł. za dobę. Pokój hotelowy o jednym łóżku z pościelą Zł. 3.30

Przypominamy początek sezonu zimowego 15 listopada. UWAGA: Rodziny Wpp. lekarzy kąpiele bezpłatne. 2440 Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu.

Nauka i wychowanie.

TYLKO dla Abiturjentów(ek) i gimnazjalnych specjalny Kurs matury seminarjalnej. „Piłność, Pańska 14. 2533

STENOGRAFJI wycza listownie szybko, tanio Redakcja Stenografii Polskiej, Warszawa, Szczygła 12. Zadzajcie bezpłatnych prospektów. 2529

Mieszkania.

POTRZEBUJE DUŻEGO JASNEGO POKOJU meublowanego z przedpokojem. Pierwsze piętro lub parter. Ewentualnie tylko na przedpołudnie. Zgłoszenia: Biegańska, Zamojskiego 9. 2515

POSZUKUJE 3-4 pokoi z pełnym komfortem w śródmieściu. Zgłoszenia do Adm. „Kurjera Lwowskiego” pod „komfort”. 2379

Różne.

STARANNE i tanio przepisuje na maszynie. Zgłoszenia do adm. „Kurjera Lw.” pod „Szybkość”. 1334-5

ARTYSTYCZNA Pracownia abażurów, Pańska 6. poleca się. 2536

STEC Stanisław ur. w r. 1899 z Bratkowic pow. Rzeszów, unieważnia zgubioną książeczkę wojskową. 2566

INSERUJCIE

W Kurjerze Lwowskim!

OSOBIE która wypożyczy 400 zł. dam bezpłatnie całoroczne mieszkanie z elektryką, spłacając dług po 40 zł. p. miesięcznie pod „Pewne”. 2571

Kupno i sprzedaż.

DEREN do smażenia i na nalewki 10 zł., jabłka, gruszki stołowe, pomidory, sliwki węgierskie 8 zł., tarniny 7 zł. w 5-cio kilogr. koszykach (10 kilogr. koszyki tylko o 6 zł. więcej) wysła owocarnia Sal. Selzer, Zaleszczyki. 2550

DEREN do smażenia i na nalewki zł. 9 pomidory zł. 9 sliwki węgierskie zł. 9 gruszki stołowe zł. 8.50, jabłka zł. 8.50 wysła w 5-kg. koszykach franko za zaliczką A. Wenkert, export owoców, Zaleszczyki. 2489

Popierajcie cele TSL.

Kursa naukowe „WIEDZA”

pod osobistym kierownictwem prof. **Bogusława BUTRYMOWICZA.**

Kraków, Studenka 1. 14.

przyjmują wpisy na nowy rok szkolny 1926/27.

KURSA OBEJMUJĄ:

- 1) Kursa maturalne: gimnazjum klasyczne, neoklasyczne, humanistyczne i matematyczno-przyrodnicze, półroczne, 1-letnie i 2-letnie.
- 2) Kurs niższej szkoły średniej w zakresie 4-eh klas.
- 3) Kurs seminarjum nauczycielskiego.
- 4) Kurs handlowy półroczny i jednoroczny.
- 5) Analogiczne kursy pisemne wszystkich typów zapomo- cą świeżo przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek i programów nauki, połączone zostały z Kursami zbiorowymi w Krakowie i prowadzone są przez uczących na powyższych Kursach profesorów szkół średnich równoległe z normalnym to- kiem nauki tychże Kursów.

Na Kursach „WIEDZA” udzielają nauki tylko najwybit- niejsze siły fachowe gimnazjów krakowskich od 5 do 6 godzin dziennie. Spis grona profesorów do przejrzania w Sekretarjacie. Wszelkie potrzebne podręczniki do dyspozycji uczniów (enic). 2512

Dla wojskowych i inwalidów opust 25 procent. — Wszel- kich informacji udziela się bezpłatnie.

Bajujecie nasiona Uspulunem
lub
sucha bajka Uspulun
JÓZEF KARRACH
Lwów, Kościuszki 18.

PT. Wojskowi, Urzędnicy, Nauczyciele (ki) oraz pracujący w zawodach pragnący uzyskać cenzus potrzebny do awansu lub stabilizacji — przez przygotowanie do egzaminu z kl. 4, 6, 8 gimn. lub maturę gimn. lub semin. niech wpiszą się niezwłocznie do Instytutu „MATURA”, Kra- ków, Karmelicka 35. — Żądajcie próbných lekcji po nadesłaniu 3 zł. 2517

BIEGUNKE,
UPORCZYWE ROZWOLNIENIA
KATAR KISZEK I ŻOŁADKA
LECZY SKUTECZNIE ROŚLINNY ŚRODEK
„MUTABOR”
MAGISTRA RAWSKIEGO w WARSZAWIE
DO NABYCIA W APTEKACH.

Pełne obfite kształty

stwarza w krótkim czasie KAOMALTIN, o wysokiej war- tości specjalny preparat odżywczy. Należy dla szcu- płych dam. Nadzwyczajne uznanie. Proszę zażądać gra- tis naszego prospektu o pielęgnowaniu biustu. — Cena jednego pudełka zł. 6. — Cztery pudełka (całkowita ku- racja) 20 zł. — Dr. Caspary i Ska Tczew i Gdańsk oddział 75. 2367

B. Sekundar. klinik wiedeńskich, Szpit. Państw. we Lwowie
Dr. Zofia WEPPEP
powróciła i ord. w chorobach skórnych i wenerycznych od 3-5 Janowska 26. Tel. 25-19. Kosmetyka lekarska, usu- wanie włosów elektrolizą, brodawek, znamion od 12-1. 2535

Rower marki „Styria”

w bardzo dobrym stanie okazjnie do sprzedania
Leonard WANKA
Lwów, ul. Krakowska 16. 2551

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetryowy zwyczajny za tekstem miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. Nadesłane i nekrologje miejscowe 30 gr. zamiejscowe 40 gr. zagraniczne 45 gr. Po kronice, komunikaty, paski i inseraty na stronicach tekstowych miejscowe 36 gr. zamiejscowe 46 gr. zagraniczne 54 gr. Kronika, repertuar dział ekonomiczny miejscowe 40 gr. zamiejscowe 50 gr. zagraniczne 60 gr. Na pierwszej stronie miejscowe 50 gr. zamiejscowe 65 gr. zagraniczne 75 gr. Drobne ogłoszenia za słowo miejscowe 6 gr. zamiejscowe 8 gr. zagraniczne 9 gr. kupno i sprzedaż miejscowe 8 gr. zamiejscowe 10 gr. zagraniczne 12 gr. matrymonialne, korespondencja prywatna miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. poszukujących pracy za słowo 2 gr. W drobnych ogłoszeniach słowo tłustym drukiem podwójnie.

Wydawca: Polska Spółka Wydawnicza Sp. z ogr. odp.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 17, Tel. 25-19.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroniski,

RADION

SAM PIERZE

Przekonajcie się o fenomenalnym działaniu tego nowego środka samopiorącego,
Zalety: 1. Bieliznę się moczy i gotuje 30 minut w Radionie.
2. Pranie Radionem jest najwygodniejsze, gdyż wyklucza konieczność szcztokowania i tarcia.
3. „Radion” bielei bieliznę, czyniąc zbędnem suszenie na słońcu.
4. „Radion” jest zupełnie nieszkodliwy, gdyż bielei bieliznę przez działanie tlenu.
Pod gwarancją wolne od chlorku i innych szkodliwych domieszek,

1.
„SATURNIA”, Sp. Akc.
Wydział „RADION”
Warszawa
Skrzynka pocztowa 149.

2.
Proszę o nadesłanie bezpłatnej próbki „Radion”
Nazwisko: _____
Miejscowość: _____
Blizszy adres: _____
„Kurjer Lwowski” Lwów.

Kupon nr. 2 należy wypełnić i nalepić na stronie tekstu karty pocztowej, zaś Kupon nr. 1 na stronie adresu.

2191

Woda kolońska *J&S*
Perfum *J&S*
Mydło wyborowe *J&S*
Mydło familijne. *J&S*

Przodują
w Polsce

J. & S. Stempniewicz
WARSAWA POZNAŃ RADOM

Najsilniejsze bóle głowy usuwa.

PROSZEK DO BÓLU GŁOWY
„KOWALSKINA”
LABOR CHEM-FARMAC.
„AP. KOWALSKI”
WARSZAWA - Miodowa 5

KONC. SZKOŁA MUZYCZNA

Marji Łazowskiej Lwów, Sapiehy 15/II.
przyjmuje zgłoszenia codziennie od 10-12 i 4-6
zwyjątkiem niedziel i świąt.
Mieszkańcy kamienicy nie są upoważnieni do ndzie-
lania wyjaśnień. 2561

Dwa pokoje kuchnia, Warszawa

Plac Teatralny odstąpię, wzamian za posadę na prowincji,
sklep lub przedsiębiorstwa. Oferty Biuro Ungra Warszawa
Senatorska 12. „sub Urzędnik”. 2562

Firm 366/26

Spółdz. II 129

Zmiany i dodatki dotyczące wpisanej już
spółdzielni do rejestru spółdzielni wpisano dnia
16 czerwca 1926.

Siedziba firmy Trembowła,
Brzmienie firmy „Agraria”, spółdzielnia za-
rejestrowała z ograniczoną poręką w Trembowli.
Na Walnem Zgromadzeniu członków dnia
20 marca 1925 wybrano Hermana Demiana za-
stępcą członka zarządu w miejsce Hermana
Gilsona.

Parasole i parasoiki w wielkim wyborze
zawsze na składzie
własnego wyrobu poleca chrześcijańska firma

MARJI DEMOWEJ Lwów, Wałowa 9.

wykonuje się wszelkie naprawy i pokrycia. 2560